

Lengyel Anikó*

A FIATALOK ÉS A POLITIKA – FŐISKOLÁSOK, EGYETEMISTÁK VÉLEMÉNYE A POLITIKÁRÓL MAGYARORSZÁGON**

Amire a válaszokat kerestem...

Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy mi a véleménye a haza fiataloknak a politikáról, milyen mértékig szeretnének részt venni benne és mi befolyásolja őket véleményük kialakításában. A szakirodalmi áttekintésem arra irányult, hogy sorra vettem azon *értékeket*, melyek befolyásolják az emberek magatartását, irányítják őket, amikor társadalmi kérdésekben állást foglalnak, befolyásolják őket abban, hogy előnyben részesítsenek valamilyen ideológiai, vagy vallási irányzatot. Az értékek segítenek saját maguk megismerésében, befolyásolják ítéleteiket, maguk, és mások felett, valamint viszonyítási alapként is szolgálnak arra, hogy meg tudjanak győzni másokat.

A szakemberek szerint az értékek befolyásolják vásárlásunkat, fogyasztásunkat is, és ez alapján három típusát különböztetik meg az értékészleteknek. *A mások felé irányuló értékek* az emberek közötti viszonyokra vonatkoznak, nagy jelentősége van az emberi kapcsolatoknak. Ilyen érték kategóriák az egyéni/kollektív értékviszony, a romantikus érdeklődés, a felnőtt/gyerek viszony, a férfiasság/nőiesség ellentétpár, a verseny/együtműködés dimenzió és a fiatalság/öregség viszonya. A második csoport *a környezet-re irányuló értékek*. A kérdés az, hogy a társadalom le akarja-e győzni a környezetét vagy inkább az együtműködést preferálja. Ide a következő értékpárokat sorolhatjuk: tisztaság, teljesítmény/státusz, tradíció/változás, kockázatvállalás/biztonság, problémamegoldó/fatalista és a természet. Harmadik típusú csoport az *önmagunkra irányuló értékek*, melyek megmutatják, hogy a társadalom egyes tagjai milyen életformákat tartanak kívánatosnak. Ide tartoznak az aktív/passzív, a materializmus, a kemény munka/pihenés, az elhalasztott/azonnali juttatás, az érzéki megerősítés és a humor/komolyság értékpárok.

A fiatalok értékeit kutatva számbavettem számos, néhol ellentétes eredményt felmutató kutatást. Az Ifjúság 2004-es felmérés szerint a fiatalok által legfontosabbnak tartott értékek a családi biztonság, a szerelem, a boldogság és az igaz barátság volt, a legkevésbé fontos értékek a hatalom, a vallásos hit és a nemzet szerepe. Számos kutatás eredményeként megállapították, hogy a fiatalok számára fontosak a materiális értékek, bár ezek egyre jobban visszaszorulóban vannak. A Sziget felmérés ebből a szempontból kilógott a sorból, ott ugyanis a pénz, az anyagiak mint érték a második helyre került a barátok után. Ebben a kutatásban nem ez volt az egyetlen meglepő adat, ugyanis az ekkor megkérdezett fiatalok többsége szerint az egészség a legkevésbé fontos érték.

* *Nemzetközi kapcsolatok szakos, végzős hallgató, Általános Vállalkozási Főiskola*

** *Részletek a 2007. évi Tóth Antal Emlékdíjban részesített szakdolgozatból, amelynek témavezetője Szánthó Zsuzsanna főiskolai docens volt.*

Az általános értékkategóriák után áttekintettem a politikai értékeket, a különböző pártok által képviselt értékészleteket és az általuk használt értéküzeneteket, melyekkel próbálják megnyerni a potenciális választókat. De mi alapján döntünk egy párt mellett? A válasz: a kulturális különbségeink, az általunk fontosnak vélt értékek és a kiszemelt párt által hangoztatott értékek megegyezősége, hasonlítása alapján. A szakirodalmakban háromféle csoportosítása létezik a pártokhoz támogatóként csatlakozó választók kötődésének. Az egyik az erős, érzelmi alapú kötődés, másnéven *pártidentifikációs modell*, amely az egyedi döntést helyezi központba, és az egyén nem a hasznát akarja maximalizálni, hanem azt fejezi ki a szavazata leadásával, hogy azonosul a párttal. A második típust társadalmi helyzete, környezete és élethelyzete köti egy bizonyos párthoz, és azáltal, hogy megváltozik élethelyzete, státusza, esetleg megváltoztatja politikai nézetét is. Ezt a típust másnéven a választói magatartás *szociológiai modelljének* nevezik, amely az előző modellel ellentétben, nem az egyént, hanem a társadalmi csoportot helyezi a fókuszba. A harmadik csoport tagjai a „költség-haszon” elv alapján döntenek, vagyis a *racióális választás modelljét* követik, ami azt jelenti, hogy egyik párttal szemben sem elkötelezettek, saját érdekeik alapján választják a számukra leginkább kedvező programmal rendelkező pártot.

A politikai kultúra vizsgálatát követően a pártokra tértem ki. A pártok vonzereje, a pártszimpátia alakulása több tényező függvénye, melyek meglétük, vagy éppen hiányuk miatt alakítják ki a pártok szavazótáborát. Egy *párt arculatának* számos dimenzióját ismerjük. A párt társadalomképe, jövőhöz való viszonya, emberképe, kulturális nyitottsága vagy zártsága, közösségi vagy individualisztikus értékei, urbánus jellege, vidék vagy főváros preferenciája, polgárosodási útja, szocializmushoz való viszonya, radikalista vagy mérsékelt beállítottsága, hatalom vagy ellenzéke, profizmusa, valamint szociológiai bázisa mind mind hozzásegítik a potenciális szavazót ahhoz, hogy eldöntse, melyik párt a szimpatikus számára.

Vajon radikálisak-e a mai fiatalok? Többen, többféleképpen kutatták, de talán Gábor Kálmán és a Felsőoktatási Kutatóintézet 2006-os felmérése a legaktuálisabb ebben a témában. Ő, és több más szakértő is, az oktatásban látja a megoldást a fiatalok szélsőségektől való elhatárolódásában, valamint abban, hogy tájékozottabbak legyenek a gazdasági, pénzügyi területeken és ne lehessen őket „szép szavakkal”, hangzatos jelmondatokkal „elcsábítani”.

Amit kutattam...

Kutatásom célja, hogy megtudjam, hogyan viszonyulnak a fiatalok a politikához, mi vagy ki befolyásolja őket véleményük kialakításában és mennyire aktívak ebben a témában.³ Módszerem vegyesen alakult. A kérdőívek fele írásbeli, on-line, másik fele pedig személyes megkeresés révén lett kitöltve. A mintavétel módszere úgynevezett kényelmes mintavétel, feldolgozását pedig Ms Office Excel programban végeztem. Ütemezése idő hiányában 1 hónap volt, 2007 februárjában végeztem el az eredmények feldolgozását. 100 fiatalot, főiskolást és egyetemistát kérdeztem meg, akik nemek szerinti megoszlása a következőképpen alakult:

³ *Kutatásom során egy igen érdekes magatartással találtam szembe magam. Többen nem szerették volna kitölteni a kérdőívet, ugyanis azt gondolták, hogy a kormány, vagy esetleg az ellenzék készít, saját maga részére ilyen kutatást és ők abban nem szeretnék részt venni. Azt gondolom, hogy ez az igen erős gyanakvás és bizalomhiány a mostani, kiélezett politikai helyzet következménye, amit a magyar politikai szereplőknek meg kell változtatni, mert az egyébként is a politikától magukat távol tartó fiatalok még inkább kiábrándulnak a politikából és annak aktoraiból.*

Amint azt a kutatásom leírásából és eredményéből látni lehet, a magyar fiatal értelmiség nem hisz abban, hogy az erőszakos tüntetések és lázadások megoldanák a mostani problémákat, de abban sem hisznek, hogy a politika képes erre.

1. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK NEMEK SZERINTI MEGOSZLÁSA

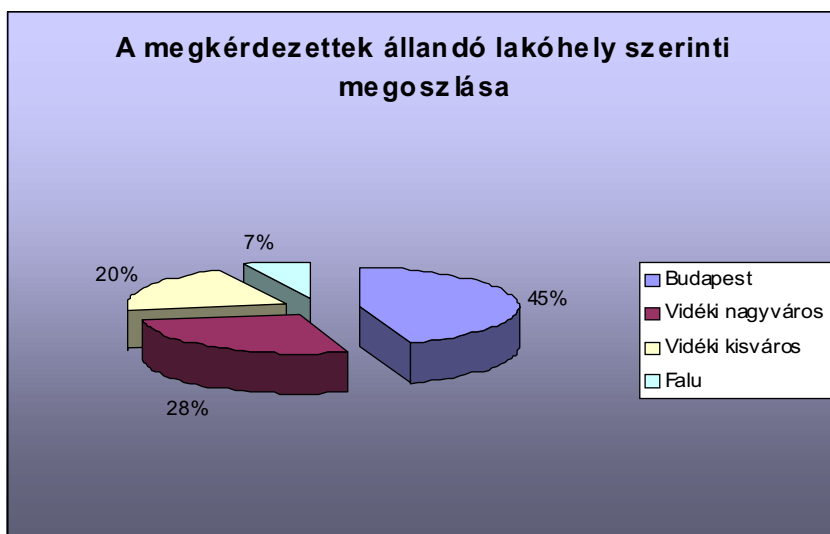

Saját kutatás, 2007

Mivel manapság a főiskolára, egyetemre járó hallgatók életkora nagyon változó, egyre inkább kitoldódnak a felsőoktatási tanulmányok, különbséget tettem a megkérdezettek életkora között is. Kicsit több mint tizedük volt 21 éves kor alatti, nagy többségük (60 %) 21 és 23 év közötti, körülbelül harmaduk pedig 24 év fölötti.

Állandó lakóhely szerint is besoroltam a válaszadókat, az ő arányuk a következőképpen alakult:

2. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK ÁLLANDÓ LAKÓHELY SZERINTI MEGOSZLÁSA

Saját kutatás, 2007

Politikai érdeklődés és vélemény

Az elmúlt időszakban készített politikai vélekedéseket kutató felmérések azt jelezték, hogy a fiatalok *politikai érdeklődése* és aktivitása meglehetősen alacsony. A 2002-es választások után viszont úgy tűnt, hogy ez a tendencia változni fog, hiszen látványosan megnőtt azon fiatalok száma, akik részt vettek politikai rendezvényeken illetve nagyobb arányban kapcsolódnak be a kampánytevékenységekbe is. Ebből pedig arra következtethetünk, hogy talán megváltozik a fiatalok politikához fűződő viszonya. Az Ifjúság 2000 és az Ifjúság 2004 felméréseket összehasonlítva szomorú képet láthatunk, ugyanis nem-hogy nőtt volna azon fiatalok száma, akiket érdekel a politika, inkább csökkenő tendenciát mutat. A négy év alatt ugyanis 8 százalékponttal nőtt azok száma, akik teljesen elfordulnak a politikától. Az azonban megfigyelhető, hogy a főiskolát, egyetemet végző/ végzett fiatalok jobban érdeklődnek a politika iránt, mint más, alacsonyabban képzetek. (Ifjúság 2004 Gyorsjelentés)

Az általam végzett kutatás kissé más képet mutat. A megkérdezettek 6%-a állította azt, hogy egyáltalán nem érdekli a politika, 28%-uk csekély érdeklődést mutat. A közepes intenzitású érdeklődők aránya 33%, míg 22 illetve 11%-uk fokozottan érdeklődik a téma iránt. Ez ellentmond előbbi feltételezésemnek, hogy egyre inkább elfordulnának tőle, de továbbra is úgy gondolom, hogy hosszú távon ez az érdeklődés növekedés nem fog tovább tartani.

Az Ifjúság 2000 és 2004-es felmérések szerint a politika iránt való nagyfokú érdektelenség együtt jár a *politikai intézményekkel kapcsolatos* jelentős mértékű *bizalmatlansággal*. A kapott eredmények azt mutatták, hogy nagyon alacsony szintű a demokratikus intézmények elfogadottsága. Az Országgyűlés, a kormány- és ellenzéki pártok iránti nagymértékű bizalmatlanság párosul a bíróság, a rendőrség és a honvédség iránti pozitív bizalmi indexszel.

Az általam készített kutatás is hasonló eredményt mutat. Arra a kérdésre, hogy mennyire bízol a következő intézményekben szintén elég lesújtó válaszok érkeztek.

1. táblázat

A MEGKÉRDEZETTEK MEGOSZLÁSA AZ EGYES INTÉZMÉNYEKHEZ FÜZŐDŐ ATTITÚDJEIK SZERINT (SZÁZALÉK)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
bíróság	4	2	4	7	11	12	24	28	6	2
kormány	22	20	17	11	15	9	4	1	1	--
rendőrség	9	9	8	16	13	15	15	9	5	1
közszolgálati média	8	7	16	16	17	10	8	12	5	1
honvédség	7	4	2	9	14	15	16	20	5	8
egyház	15	19	10	10	15	8	7	8	3	5
kereskedelmi média	21	17	16	12	12	10	6	3	3	--
Országgyűlés	9	19	18	12	17	11	8	2	3	1
ellenzéki pártok	19	19	16	10	12	11	5	4	3	1
kormánypártok	26	20	15	8	12	7	9	3	--	--

Saját kutatás 2007 (1:egyáltalán nem bízok benne, 10:teljes mértékben megbízok benne)

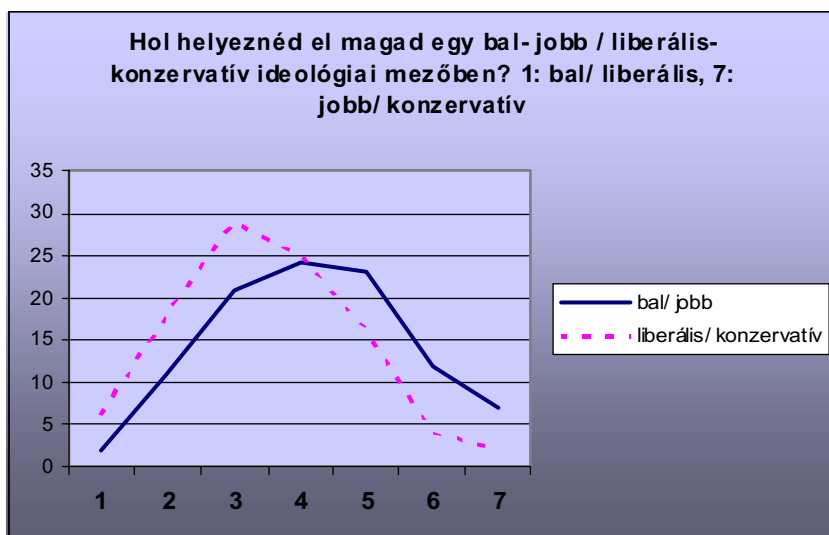
Az Országgyűlés, a kereskedelmi média, a kormány, a kormánypártok és az ellenzéki pártok felé nagyfokú bizalmatlanságot tapasztaltam, és ugyanez vonatkozik az egyházra is. A rendőrség és a közszolgálati média közepes szintű bizalmassági indexet mutat, míg a bíróságban és a közszolgálati médiában inkább megbíznak a fiatalok. Ez annak is köszönhető, hogy azokat a szervezeteket, intézményeket tartják megbízhatóbbnak, melyek nem kötődnek szorosan a politikához.

Fontos dolog, a demokratikus gondolkodás része, hogy a fiatalok képesek legyenek különbséget tenni a jobb és bal, a liberális és konzervatív értékrendek között, vagyis „képesek legyenek tájékozódni az ideológiai mezőben”. (Ifjúság 2004. Gyorsjelentés 93. oldal).

Az Ifjúság 2004 felmérésén a megkérdezett 15-29 évesek 75 százaléka vállalkozott arra, hogy besorolja magát a *bal-jobb ideológiai mező*n. Közülük 43 % az 1-7-ig terjedő skála 4-es fokozatába, vagyis a semlegesek közé sorolta magát. Bal és balközép pozícióba a megkérdezettek 13, míg jobb és jobb közép pozícióba 21%-uk sorolta magát. Ezen tendenciák igazolták a 2000-es felmérések adatait, miszerint a fiatal korcsoport körében meglehetősen magasabb a jobbközép és jobboldali orientációjúak aránya.

Az általam végzett kutatás folyamán a megkérdezettek 100 %-a volt hajlandó besorolni magát egy bal-jobb ideológiai mezőn, 24 %-uk középre helyezte magát, amit tekinthetünk bizonytalanságnak vagy éppen nem szeretnék volna elárulni egyik oldal felé való preferenciájukat. Bal szélsőként 2%-uk vallotta magát, míg bal illetve balközép pozícióban 11 illetve 21%-uk tartózkodik. Jobb valamint jobbközép pozíciót a megkérdezettek 12 illetve 23%-a érez magáénak, jobb szélsőnek pedig mindössze 7% vallja magát. Ez az eredmény alátámasztja ugyan az Ifjúság 2004-es felmérés adatait, azonban megfigyelhetünk igen fontos változásokat is. A bizonytalanok aránya majdnem a felére, 43%-ról 24%-ra csökkent, ami szintén azt igazolja, hogy a fiatalok elindultak egy olyan úton, ami azt jelöli ki, hogy részt kell venniük a politikai életben és el kell mondaniuk véleményüket, ahhoz, hogy ezt a pártok meghallják és tudjanak tenni valamit értünk. Azt is láthatjuk, hogy megszűnni készül az a hatalmas különbség, amely a jobbközép és balközép tábor fiataljainak számát mutatja. Ez nagymértékben köszönhető az MSZP új, fiatalok felé nyitó image-ának, amiről már a fentiekben írtam. Ha a két szélsőséges értéket nem vesszük figyelembe, azt láthatjuk, hogy a magukat balközépen elhelyezők a megkérdezettek 31%-át, míg a jobbközép pozícióban lévők a 34%-át teszik ki, ami, azért lássuk be, nem olyan komoly különbség, mint a 2004-es évben volt.

3. ábra A MEGKÉRDEZETTEK MEGOSZLÁSA A BAL- JOBB/ LIBERÁLIS- KONZERVATÍV IDEOLÓGIAI MEZŐBEN

Saját kutatás, 2007

A *liberális-konzervatív értékorientációs mező*t figyelve az Ifjúság 2004 kutatásban, azt vehetjük észre, hogy a fiatalok nagyobb része (23 százaléka) inkább liberálisnak, 12 százaléka pedig inkább konzervatívnak vallja magát. A megkérdezettek 40% helyezte magát középre. Ezt az eredményt, úgymond,

alátámasztja saját kutatásom is, ám az sokkal változatosabb képet mutat. A megkérdezettek csupán 25%-a helyezte magát középre, míg a magukat inkább liberálisnak vallók aránya összesen 53%. Azok, akik inkább konzervatívnak mondták magukat, csupán a megkérdezettek 22 %-át képviselik. Ez az eredmény úgy gondolom, nem meglepő, hiszen fiatalokról, főiskolásokról, egyetemistákról beszélünk, akik mindennél fontosabbnak tartják a szabadságot és az életeret és ezeket az értékeket a liberális kifejezésben találják meg. Úgy gondolom ez nem párthoz való kötődést, inkább értékrendet mutat a számunkra. (Ifjúság 2004. Gyorsjelentés)

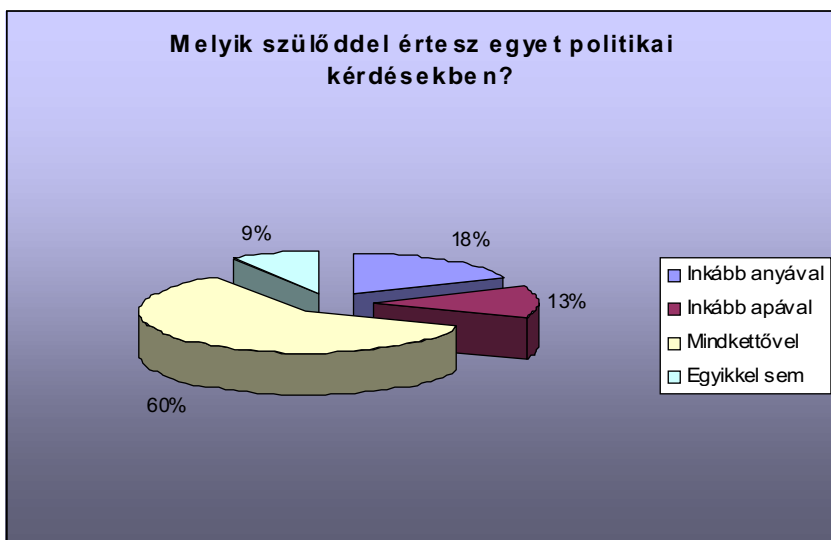
Apák és fiúk...

Egy másik fontos kérdés, amit a 2004-es felmérés szintén vizsgált, hogy *milyen mértékben értenek egyet a fiatalok szülei politikai orientációjával*. Amint már említettem, a mai ifjúság önállósodása több évvel kitolódott, aminek egyik következménye, hogy a 15-29 éveseket még erősen érinti a szülők gondolkodásmódja. Az Ifjúság 2004-es kutatás által megkérdezettek nagy része (43 százalékuk) egyetért szüleiével, 10 százalékuk ellenvéleményről számol be, míg harmaduk bizonyos kérdésekben egyetért, míg másokban nem. Mintegy 13 százalékuk nem tudott a kérdésre válaszolni, ami annak is a jele, hogy az otthoni környezetben nem beszédtema a politika. Arra a következtetésre jutottak a felmérés készítői, hogy minél idősebb, minél több tapasztalatot szerzett a kérdezett, annál valószínűbb, hogy politikai kérdésekben ellentmond szüleinek. (Ifjúság 2004. Gyorsjelentés)

Az én tapasztalatom nagyon hasonló ebben a témában, azzal a kivétellel, hogy az általam megkérdezett 100 fiatal közül, 1 ember válaszolt úgy, hogy soha nem beszélgetnek otthon a politikáról, a többi, 99%-uk tudott válaszolni arra a kérdésre, hogy milyen mértékben ért egyet szüleiével politikai kérdésekben.

4. ábra

A MEGKÉRDEZETTEK MEGOSZLÁSA A SZÜLŐKKEL VALÓ EGYETÉRTÉS TÜKRÉBEN

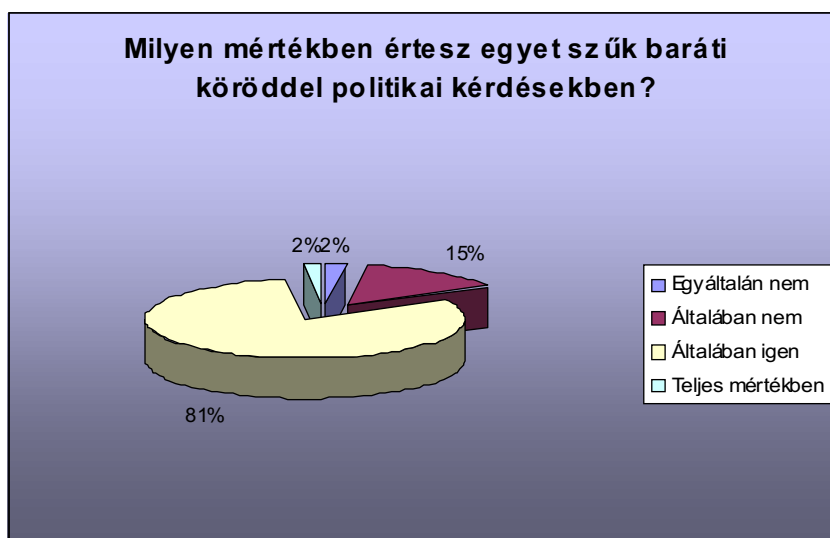
Saját kutatás 2007

A főiskolások, egyetemisták 67%-a számolt be arról, hogy általában egyetért szüleiével, míg 6% szerint, teljes az összhang a családban. A válaszadók 18 százaléka egyáltalán nem, míg 13%-uk általában nem ért egyet szüleiével politikai kérdésekben. Véleményem szerint az a 67%, akinek véleménye általában meg egyezik szüleiével azt mutatja, hogy óriási szerepe van a szocializációnak a politikai véleménykialakításban és nem elsődlegesen a különböző intézmények, hanem inkább a család szerepe a meghatározó.

Szakemberek úgy gondolják, hogy azok a gyermekek, akik általában egyeznek szüleik véleményével, inkább az anyjukkal értenek egyet, mintsem az apjukkal, hiszen a hagyományos családszerepekben az anya feladata a gyermek érzelmi és értékrendbeli nevelése. Ez a politikához fűződő viszonyukra is jellemző, hiszen a megkérdezettek 18%-a inkább az anyjával, míg 13% inkább az apjával ért egyet.

Nem szabad elfeledkeznünk még egy fontos csoportról, akik szintén befolyásolhatják az egyén politikai véleményét, ők pedig a kortárs csoportok, vagyis a barátok.

5. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK MEGOSZLÁSA A SZŰK BARÁTI KÖRREL VALÓ EGYETÉRTÉS TÜKRÉBEN

Saját kutatás 2007

Arra a kérdésre, hogy *milyen mértékben értesz egyet szűk baráti köröddel politikai kérdésekben*, a megkérdezettek 81%-a jelezte azt, hogy általában egyetért velük, ami ha megfigyeljük, nagyobb szám, mint azok aránya, akik a szüleikkel egyeznek meg politikai témában. Ez az adat olyan szempontból is nagyon érdekes, hogy vajon a főiskolások, egyetemisták az alapján kerülnek, vagy nem kerülnek be egy baráti társaságba, hogy megvegyezik vagy ellenkeznek a véleményük a politikához kapcsolódó kérdésekben. Vagy éppen ellenkezőleg, egy szűk, baráti csoporton belül, alakítják, formálják, saját és a többiek véleményét. Valószínűleg mindkét folyamat jelen van, de sajnos ennek vizsgálatára már nem tudtam kitérni. A fiatalok 15%-a általában nem, és mindössze 2-2% az, aki egyáltalán nem vagy teljes mértékben egyetért barátaival politikai kérdésekben.

Saját kutatásomban nem tértem ki arra, hogy ki, melyik pártot érzi közel magához, sokkal inkább kíváncsi voltam arra, hogy kik azok a politikai szereplők, akiket *szimpatikusnak* tartanak a mai fiatalok és kik azok, akiket *ellenszenvesnek* érznek. Az eredmények meglepő képet mutatnak:

2. táblázat

A LEGSZIMPATIKUSABB MAGYAR POLITIKUSOK A VÁLASZADÓK SZERINT (SZÁZALÉK)!

Szimpatikus	
Dávid Ibolya	24
Kuncze Gábor	21
Orbán Viktor	15
Kósa Lajos	9
Gyurcsány Ferenc	8
Rogán Antal	8
Pokorni Zoltán	6
Botka László	6
Kóka János	6
Áder János	5

Saját kutatás, 2007

A válaszadók 24%-a tartja Dávid Ibolyát szimpatikusnak, őt követi 21%-kal Kuncze Gábor. Véleményem szerint ez az eredmény azt mutatja, hogy a fiatalok kezdenek nyitni a kisebb pártok felé, akik a mostani, kiélezett politikai helyzetben nem szerepelnek olyan sokat a médiában, és úgymond „nincs elégük belőlük”. A harmadik helyezést Orbán Viktor érte el, akiben a megkérdezettek még mindig a fiatal politikust látják, pedig már régóta nem a fiatal korosztályba tartozik. A táblázatban szereplő politikusokon kívül még számos szereplőt felsoroltak, annál a kérdésnél, hogy kit tartanak szimpatikusnak. A teljesség igénye nélkül: Sólyom László (4%), Lendvai Ildikó (4%), Szili Katalin (3%), Medgyessy Péter (3%) és Szíjjártó Péter (2%).

Arra a kérdésre, hogy kik azok a politikai szereplők, akik ellenszenvesek, illetve nem szimpatikusak a számukra, már sokkal többen válaszoltak. A válaszadók véleménye alapján a következő lista állt össze:

3. táblázat

A LEGELLENSZENVESEBB MAGYAR POLITIKUSOK A VÁLASZADÓK SZERINT (SZÁZALÉK)!

Nem szimpatikus	
Gyurcsány Ferenc	40
Orbán Viktor	33
Lendvai Ildikó	16
Kóka János	13
Hiller István	12
Deutsch-Für Tamás	10
Kuncze Gábor	10
Szíjjártó Péter	9
Rogán Antal	8
Mikola István	8

Saját kutatás, 2007

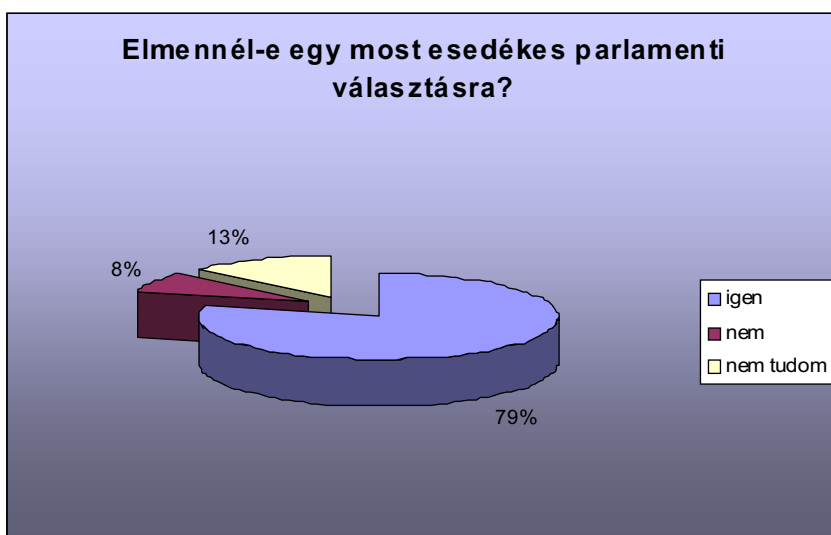

Az első helyen, 40%-kal Gyurcsány Ferenc szerepel, akit annak ellenére, hogy a megkérdezettek 8 %-a kifejezetten szimpatikusnak talál (lásd: előző táblázat), mégis nagyon sokan ellenszenvesnek találják. Orbán Viktorról ugyanez mondható el, ugyanis ő követi a miniszterelnököt 33%-kal. Lendvai Ildikó pedig a válaszadók 16 % szerint nem szimpatikus személyiség. Ebben a kategóriában is felsorolnék még pár politikust, aki bár nem szerepel a táblázatomban, sokak véleménye szerint ellenszenves vagy legalábbis nem szimpatikus politikai szereplő: Molnár Lajos (7%), Dávid Ibolya (6%), Kovács Lajos (4%), Semjén Zsolt (4%) és Csurka István (4%).

Politikai aktivitás

A megkérdezettek 79%-a nyilatkozott úgy, hogy biztosan elmenne egy most esedékes parlamenti választásra. Míg a válaszadók 8 százaléka válaszolt nemmel a kérdésre, addig 13%-uk nem tudta megmondani, hogy elmenne-e.

6. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK ARÁNYA EGY MOST ESEDÉKES PARLAMENTI VÁLASZTÁS RÉSZVÉTELE TÜKRÉBEN

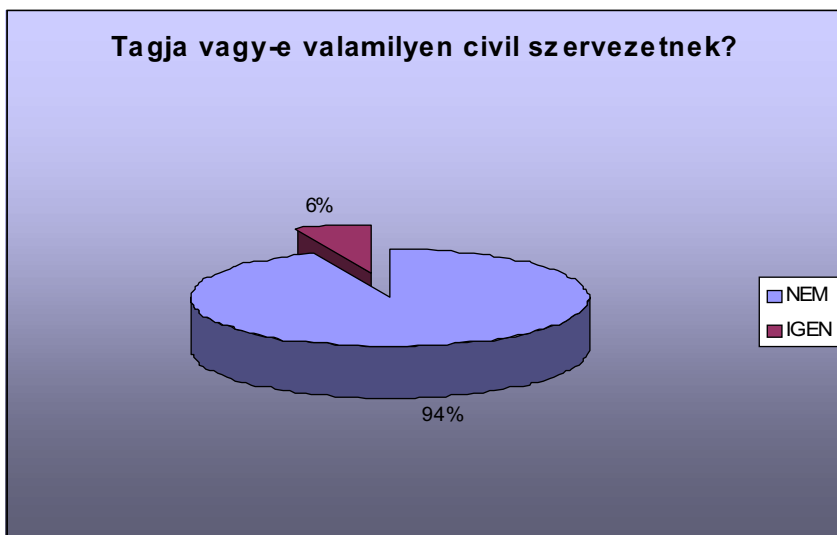
Saját kutatás, 2007

Azon válaszadók közül, akik úgy nyilatkoztak, hogy nem mennének el szavazni, 11 % azzal indokolta, hogy nem bízik a pártokban, 4 százalékukat nem érdekli a politika, 2 % nem tudja, hogy kire szavazzon, 1 százalékuk számára pedig közömbös, hogy ki van kormányon.

Kíváncsi voltam azok arányára, akik az előző (2006-os) parlamenti választásokra elmentek. Ők, saját bevallásuk szerint a megkérdezettek 89 %-át tették ki, míg a maradék 11 % távol maradt a politikától ebben az időszakban is. Ez az adat azt is mutatja, hogy kevesebben gondolják úgy, hogy elmennének szavazni, mint ahányan részt vettek az előző választásokon. A politikai aktivitás másik dimenziója a *civil szervezetekben való tagság*, részvétel.

Saját kutatásomban a válaszadók 94 %-a nem tagja semmilyen civil szervezetnek. Ennek indoklására szintén az idő hiányát és az érdektelenséget hozták fel. 2 százalékuk azonban az információk hiányosságát vetette fel, úgy érezték nem tudnak eleget ezekről a szervezetekről.

7. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK ARÁNYA A CIVIL SZERVEZETI TAGSÁG TÜKRÉBEN

Saját kutatás, 2007

Amint láthatjuk, a megkérdezettek 6 %-a vállalta fel, hogy tagja valamilyen civil szervezetnek, itt a főbb indokok a fontos ügyek felvállalása volt, valamint az, hogy tehetnek valami jót a közösségért. Az érdekképviselet lehetősége és az iskolai indíttatás szintén segítette őket abban, hogy belépjenek a szervezetbe.

A politikai aktivitás ún. harmadik dimenziója a tiltakozási potenciál. Az általam megkérdezett fiatalok 68 %-a soha nem vett részt semmilyen tiltakozó akcióban, 26 százalékuk nyilatkozott úgy, hogy ritkán, míg 5 százalékuk gyakran vesz részt ilyen típusú rendezvényeken. 1% nyilatkozott úgy, mindig jelen van politikai tüntetéseken.

8. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK ARÁNYA A TILTAKOZÓ AKCIÓK RÉSZVÉTELÉNEK TÜKRÉBEN

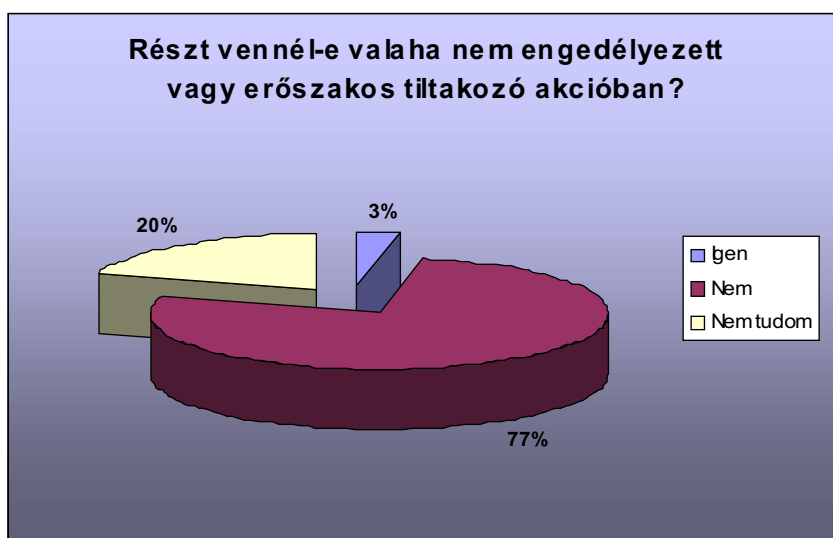

Saját kutatás, 2007

A jövőre vonatkozóan is feltettem ugyanezt a kérdést, feltételezve egy rendkívüli, fontos eseményt. Így a válaszok a következőképpen alakultak: 49% biztosan elmenne, 21% nem venne részt, 30%-uk nem tudta eldönteni, hogy mit tenne. Azoktól, akik nem zárják ki, hogy részt vegyenek ilyen akciókban, azt kérdeztem, hogy mely típusú tiltakozó megmozdulások az elfogadhatóak számukra. A válaszadók 79%-a aláírásgyűjtésben, 37%-a engedélyezett sztrájkban, engedélyezett politikai tüntetésben, 8%-a pedig felpályás útlezárásban venne részt.

Arra a kérdésre, hogy elmennének-e egy nem engedélyezett, vagy erőszakos politikai tüntetésre, a nagy többség, 77 % nemmel válaszolt, 3 % biztosan, 20 % pedig nem tudja, hogy elmenne-e.

9. ábra
A MEGKÉRDEZETTEK ARÁNYA A NEM ENGEDÉLYEZETT VAGY ERŐSZAKOS TILTAKOZÓ AKCIÓKBAN VALÓ RÉSZVÉTEL TÜKRÉBEN

Saját kutatás, 2007

Ez a kérdés nagyon fontosnak bizonyult a 2006 őszi – 2007 tavaszi, kiélezett politikai helyzetben, amikor fiatalok százai építettek barikádokat 2006. október 23-án és tették ezt 2007. március 15-én is.

***

Kiinduló hipotézisem egyrésztől beigazolódni látszik, hiszen az általam végzett kutatás azt mutatja, hogy a balközép pártok fiatal szimpatizánsainak száma emelkedőben van. Másrészt viszont nem vagyok benne biztos, hogy a politikai érdeklődés és aktivitás továbbra is növekedni fog a fiatalok körében, ugyanis ez a mérhetetlen bizalmatlanság és kiábrándultság nem vezethet erre az útra. A pártoknak el kell érniük, hogy a főiskolás, egyetemista értelmiség bennük találja meg az erőt, amely képes kiállni mellettük.

